

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2015-368

21.10.2015

If Skadeforsikring

Motorvogn

Sovnet bak rattet – grov uaktsomhet, jf. fal. § 4-9?

Sikrede var på vei hjem, da bilen plutselig skar av veien og kolliderte med en fjellknaus. I tidsnære forklaringer til politi og selskap forklarte sikrede at han kjente seg trett før han mest sannsynlig sovnet. I ettertid mente sikrede at han mistet bevisstheten. Det gikk kort tid fra han kjente seg trett til sammenstøtet fant sted. Selskapet avkortet med 15 % på bakgrunn av den høye risikoen ved bilkjøring, og at sikrede sovnet bak rattet. Spørsmål om sikrede har utvist grov uaktsomhet. Nemnda kom til at sikrede hadde utvist grov uaktsomhet og at avkortningen kunne settes til 15 %.

SKADE: kr 68.000.

SELSKAPETS AVKORTNING: kr 10.000/15 %.

Finansklagenemnda Skade bemerker:

Spørsmålet er om selskapet kan avkorte med 15 % i erstatningen pga. grov uaktsomhet, jf. fal. § 4-9.

Sikrede krever dekning for skade på bil som følge av at bilen kjørte av veien etter kollisjon med en fjellknaus. Selskapet avkorter i erstatningen pga. grov uaktsomhet fordi sikrede sovnet bak rattet.

Nemnda ser først på spørsmålet om sikrede har utvist grov uaktsomhet, jf. fal. § 4-9 annet ledd. Av politiforklaringen fremgår følgende:

Mistenkte forklarte at han hadde hentet et bur på ... og at han skulle rett hjem. Når han hadde kommet til oppkjøringen til ... veien hadde han følt seg trøtt og duppet nesten litt av, men han tenkte at han ikke hadde så langt igjen før han var hjemme og ville kjøre hjem igjen. Han sa han nok hadde duppet av litt for plutselig hadde han kjent at dekket på bilen kom ut av veibanen, men han rakk ikke å gjøre noe før det smalt.

Sikrede erkjente straffeskyld for overtredelse av vegtrafikkloven § 3. I skademeldingen forklarte sikrede om hendelsen:

Jeg kom oppover ... veien, og begynte å føle meg trøtt. Jeg tenkte jeg snart var hjemme, og at jeg måtte prøve å holde meg våken. Plutselig våknet jeg med at jeg var på vei ut av veien, og da smeller det. Så spretter bilen ut på veien igjen, og stopper midt i kjørebanelen. ...

Sikrede har senere anført at han må ha mistet bevisstheten.

Nemnda legger normalt de tidsnære forklaringer til grunn. Sikredes tidsnære forklaringer tilsier at sikrede merket at han var trett før uhellet inntraff, men at han presset seg til å kjøre den siste biten hjem. Nemnda mener dette tyder på at han sovnet. Nemnda har i en rekke saker lagt til grunn at det er grovt uaktsomt å kjøre når man kjenner seg trett og deretter sovner. Situasjonen kan enkelt avverges ved å ta en pause.

Avkortning kan da finne sted pga. skyldgrad, skadeforløpet og forholdene for øvrig, jf. fal. § 4-9 tredje ledd. En avkortning på 15 % er i tråd med nemndspraksis i slike saker. Nemnda mener dette må aksepteres.

Konklusjon: Selskapet gis medhold.

Uttalelsen er enstemmig.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Line Merete Lileng, Hanne Kvalshaug, Anne Glæsel, Valentina Beqiri Faye-Schjøll og Marita Lian.

Saken gjelder spørsmålet om sikrede har utvist grov uaktsomhet forut for trafikkuhell 16.11.14.

Faktisk bakgrunn

Av politiets saksdokumenter fremgår det at sikrede kjørte bil oppover ...veien søndag 16.11.14 litt etter kl 18, da bilen plutselig lå i grøfta etter kollisjon med en fjellknaus.

Til politiet forklarte sikrede:

Mistenkte forklarte at han hadde hentet et bur på ... og at han skulle rett hjem. Når han hadde kommet til oppkjøringen til ...veien hadde han følt seg trøtt og duppet nesten litt av, men han tenkte at han ikke hadde så langt igjen før han var hjemme og ville kjøre hjem igjen. Han sa han nok hadde duppet av litt for plutselig hadde han kjent at dekket på bilen kom ut av veibanen, men han rakk ikke å gjøre noe før det smalt.

Sikrede erkjente straffeskyld for overtredelse av vegtrafikkloven § 3.

I skademeldingen forklarte sikrede om hendelsen:

Jeg kom oppover ...veien, og begynte å føle meg trøtt. Jeg tenkte jeg snart var hjemme, og at jeg måtte prøve å holde meg våken. Plutselig våknet jeg med at jeg var på vei ut av veien, og da smeller det. Så spretter bilen ut på veien igjen, og stopper midt i kjørebanelen. ...

Selskapets hovedanførsler

Selskapet har i hovedsak anført at det må legges til grunn at sikrede sovnet bak rattet på kjøretøyet. Sikredes tidsnære forklaringer tilsier at sikrede merket at han var trøtt før uhellet inntraff, men at han presset seg til å kjøre den siste biten hjem. På grunn av risikoen for trafikkskader stilles det strenge krav til aktsomhet ved bilkjøring. Risikoen knyttet til bilkjøring når føreren sovner, er åpenbar og tilsier at man stopper, eller tar andre forholdsregler, dersom man føler seg så trett at det er en mulighet for å sovne. Avkortningen på 15 % er rimelig i forhold til nemndspraksis i tilsvarende saker.

Sikredes hovedanførsler

Sikrede har i hovedsak anført at han ikke hadde noen mulighet eller forutsetning for å ane at han skulle sovne. Det skjedde på en unormal måte, som om han mistet bevisstheten. Hele strekningen han kjørte var på ca. 1.500 meter. Fra han først kjente seg trøtt, til han kjørte av veien var det kun 300-400 meter – ca. 30 sekunders kjøring, og det kan ikke være grovt uaktsomt å sovne i løpet av 30 sekunder. Videre har sikrede forklart at han i ettertid har blitt sikker på at han mistet bevisstheten, og ikke at han sovnet. Om dette forklarte sikrede at han kjempet alt han kunne for å ikke bli "borte", men at han likevel plutselig ble "borte". Sikrede mistet bevisstheten.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet la vekt på at de tidsnære forklaringer tilsa at sikrede sovnet bak rattet. På grunn av skaderisikoen ved å sovne bak rattet og det generelt høye aktsomhetskravet ved bilkjøring, er utgangspunktet at det må anses som grovt uaktsomt å sovne bak rattet. Da sikrede merket at han begynte å føle seg trett, hadde han handlingsalternativet å ta en liten pause. Det forelå ingen unnskyldelige omstendigheter i saken, og sekretariatet fant ikke grunnlag for å rette innsigelser mot selskapets standpunkt.

Finansklagenemnda Skade bes om å ta stilling til om sikrede utviste grov uaktsomhet, jf. fal. § 4-9 annet ledd, og eventuelt til avkortningens størrelse.

Tidligere uttalelser:

AKN 2306 2268 1177 0753